

INTERESSANT GITTERSTRUKTUR. Alexandra Alexiou og Jacob Willer Tryde fra AT Lighting blev hyldet for deres indsats af HKH Kronprins Frederik på Energiens Topmøde. FOTO: CASPER HELMER

Og vinderen er...

En energieffektiv varmepumpe til brugsvand løb med ELFORSK Prisen 2015, der blev kåret af HKH Kronprins Frederik på Energiens Topmøde i juni. Bag varmepumpen ligger et samarbejde mellem Teknologisk Institut og Vesttherm i Esbjerg samt IPU, EBM Papst og Danfoss. Den nyudviklede brugsvandsvarmepumpe er den første i den europæiske energiklasse A+. Teknologisk Institut har opnået den høje energieffektivitet ved at optimere varmepumpens delkomponenter. Med den 5. prototype lykkedes det at nå en COP på 3,15, hvilket er højt for brugsvandsvarmepumper. Prototypen er 32 procent mere energieffektiv end den varmepumpe, som Vesttherm forhandlede ved projektets start i 2012.

Læs interviewet med direktør Torben Lauridsen fra Vesttherm i Nyhedsbladet Dansk Energi nr. 8/2015.

Passiv køling har enorme perspektiver

ELFORSK støtter forskning og udvikling af teknologier, der kan give en mere effektiv anvendelse af energi. PSO-puljen er samtidig med til at understøtte små innovative virksomheder som belysningsvirksomheden AT Lighting.

AF JESPER TORNBJERG

► - Vi har altid været begejstrede for lys, men økonomien i at drive en iværksættervirksomhed vil altid være hård. Vi kunne have fået fine jobs i branchen, men der er noget spændende og en vis stolthed forbundet med at opbygge sin egen virksomhed. Det er et maratonløb, der ikke lykkes, hvis man er halvhjertet. Vi er en lille virksomhed, der har prioriteret ressourcer til patenter og udvikling højere end løn.

Adm. direktør og industriel designer Jacob Willer Tryde taler sig hurtigt varm og dokumenterer, at han brænder for sin sag og det lysdesignfirma, han har bygget op sammen med sin kæreste, Alexandra Alexiou, der er produktdesigner og keramikker.

Verden er i gang med en lysrevolution, hvor LED tager over fra mindre smarte lysløsninger, så parret, der driver AT Lighting fra børnefamiliens lejlighed på Frederiksberg, er ved at positionere sig midt i en global udviklingstrend.

- Hvis vi kan lære af vores fejl, ender vi med at lykkes, for på et tidspunkt har vi lavet mange nok, smiler Jacob Willer Tryde.

Smarte gitterstrukturer

Foreløbig har begejstringen ført til adskillige patenter, lamper med LED integreret i deres design og pæren CoolLED.

Takket være et projekt, der dokumenterer, at det er muligt at bruge frisk luft (passiv køling) til at køle lysdioder, computere, batterier og andre produkter, var AT Lighting nomineret til ELFORSK Prisen 2015.

En LED-spot med indbygget passiv køling fra AT Lighting er ved at blive sat i produktion af Unic Light i Greve, men perspektivet er endnu større. I optimeret form kan kølegeometrierne 3D-printes og bruges i alt mulig udstyr, der kræver køling for ikke at

'ELFORSK støtter gerne de små iværksættere, fordi de brænder for deres idé, skal hurtigt se resultater, formår at trække på forskningsverdenens ekspertise og inddrager producenter for at få de endelige produkter på markedet. På den måde får vi en bred projektgruppe, som gør, at der kan opnås gode resultater, som gavner samfundet'

Ditte Mikkelsen, civilingeniør, ELFORSK

brænde sammen. Med passiv køling spares den el, der ellers skulle bruges til kølingen.

Kunsten at tjene penge

Jacob Willer Tryde og Alexandra Alexiou, der begge er 40 år, har gennem de seneste år opbygget et solidt netværk, og de har ikke svært ved at få koncerner som Osram, Philips og Louis Poulsen i tale. AT Lighting kan noget med innovation inden for belysning, og denne nytænkning er efterspurgt.

Udfordringen har været at gøre opfindelserne til en kommerciel forretning – altså at finde de partnere, der kan og vil bruge opfindelserne og betale for det. Helt let er det ikke at tjene penge på at drive

iværksættervirksomhed, erkender Jacob Willer Tryde:

- Jeg kunne godt have ønsket mig, at vi var startet tidligere med noget mere simpelt og billigere, så det ikke er så dyrt at fejle. At opbygge en virksomhed er hårdt arbejde, og det kræver penge især til patenter. Alene patenterne til CoolLED har kostet en lille million. Da vi gik på designuddannelsen var der ikke det store fokus på jura, økonomi og markedsføring, men det er noget, vi har brug for nu og må lære eller købe os til, siger Jacob Willer Tryde.

Hjælp bl.a. til opstart og patentering har der været fra Væksthus Hovedstaden, og det har ifølge Jacob Willer Tryde været særdeles nyttigt. Hjælp til videreudvikling af produkter og dokumentation af resultater ved hjælp af Teknologisk Institut har der været fra ELFORSK:

- I ingeniørbranchen er det vigtigt med dokumentation for resultater, og det har vi fået med ELFORSK-projektet. For en innovativ virksomhed er det også meget vigtigt hele tiden at have midler til at udvikle 'det næste', siger Jacob Willer Tryde, der med ELFORSK også får styrket netværket og anerkendelse af ideer og løsninger.

Derudover vil han bestemt heller ikke kimse af den markedsføringsgevinst, nomineringen til ELFORSK Prisen og håndtrykkene fra HKH Kronprins Frederik har givet.

Gør det komplicerede simpelt

Alexandra Alexiou og Jacob Willer Tryde er begge uddannet fra Danmarks Designskole, der nu hedder Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK).

Deres interesse for lys blev for alvor tændt, da Dansk Center for Lys i 2005

forsøgte at anspre talenter med deres studenterorganisation 'Ungt lys'. Parrets fælles afgangsprøve i 2009 handlede naturligvis om LED-koncepter.

- Lige siden har vi forsøgt at udnytte LED's fordele uden at pakke dem ind i de normale formater fra glødepærens tid. Tidligere handlede belysning om at købe en lampe med en fatning og sætte en pære i, men for LED skal man i en belysningsløsning tage stilling til hvor mange LED'er, lysretninger, farvetemperatur, optik, elektronik og køling. Belysning går altså fra noget lavpraktisk til at have et kompliceret udgangspunkt. Vores motivation er at lave nogle formater, så udgangspunktet igen kan være simpelt, fortæller Jacob Willer Tryde.

Fem års sjovt arbejde

Ambitionen for AT Lighting er ikke at opbygge en produktion selv. Parret satser i stedet på at forblive i front, hvad angår udvikling, og så lade andre producere på basis af patenter, licenser og andre former for samarbejde.

- Som designere får vi hele tiden en masse gode ideer, men det er folk med forretningskompetencer, der skal bringe produkterne ud til kunderne. De første skibe er ved at være i søen, men det har altså også taget fem år, påpeger Jacob Willer Tryde, der glæder sig over, at der er en LED-prototype til test hos Louis Poulsen, og at Osram deltog i ELFORSK-projektet.

- Vi har udviklet nogle rigtig gode teknologier, men nu er vi der, hvor vi er nødt til at få omsat opfindelser til forretning, fastslår han. ■

LÆS MERE PÅ

www.atlighting.dk